

ת"פ 28733/08/16 - מדינת ישראל נגד א ו

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 28733-08-16 מדינת ישראל נ' ו(עציר)

בפני בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י מר שאדי קייס - מתמחה

המאשימה

נגד

א ו ע"י עו"ד יונתן קיוול

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של הפרת הוראה חוקית, ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והיזק בזדון. ואלו עובדות הכרעת הדין:

ביום 26.07.16, ניתן בבית המשפט לענייני משפחה צו, אשר אסר על הנאשם להיכנס לדירתם של הוריו (להלן: הדירה) או לשהות במרחק הנופל מ-50 מטרים ממנה. ביום 07.08.16 הפר הנאשם את הצו ונכנס לדירה.

אביו של הנאשם ואחותו פנו למשטרה וביקשו לאכוף את הצו. בשל כך, הגיעו לדירה השוטרים רפאל אפריאט ועמוס דלל (להלן: **השוטרים רפאל ועמוס**) ועיכבו את הנאשם בגין הפרת צו. אגב שהותם של השוטרים בדירה, נאמר להם על ידי אחותו של הנאשם כי הוא מחזיק במקום סמים והשניים ערכו חיפוש בחדר בו היה הנאשם. בזמן שהשוטרים חיפשו סמים, הניף הנאשם מאפרת זכוכית גדולה, על מנת להכות את השוטר רפאל בראשו, אך השוטר עמוס תפס את ידו של הנאשם ומנע ממנו להכות את רפאל.

בשל מעשיו נעצר הנאשם והובא לתחנת המשטרה, ושם שבר שני ברזים בתא המעצר.

טעוני הצדדים

ב"כ המאשימה שם דגש על הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע המעשים, וביניהם הפגיעה בשלטון החוק ובסדר הציבורי. כמו כן הפנה לחומרת מעשיו של הנאשם וכן לעברו הפלילי המכביר ולעובדה כי תלוי נגדו מאסר מותנה בר הפעלה. לפיכך ביקש לקבוע מתחם עונש הולם של מאסר בפועל, לתקופה שבין ארבעה חודשי מאסר ועד עשרה חודשי מאסר בפועל וביקש למקם את הנאשם בשליש העליון של מתחם העונש ההולם ולהפעיל במצטבר מאסר על תנאי שלחובתו.

ב"כ הנאשם שם דגש על מצבו הבריאותי והנפשי של הנאשם, לכך שהנאשם אובחן בחוות הדעת הפסיכיאטרית

כסכיזופרן וכן לנסיבותיו הייחודיות של הנאשם. כמו כן הדגיש כי הנאשם הביע חרטה על מעשיו וביקש לבחון השתלבותו בחלופה טיפולית, על מנת להימנע מהשתת עונש מאסר בין סורג וברית.

במסגרת דבריו טען ב"כ הנאשם, כי אדם אלמוני התקשר אליו מהמעצר וסיפר לו כי הנאשם סובל במעצרו וכי מצבו הנפשי מידרדר.

הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה. בדבריו לפני הצטער על המעשים אך ציין כי לא תקף איש. עם זאת, במכתב שהגיש ביקש להביע חרטה על מעשיו, הביע צער על הנעשה וביקש לסייע לו להשתלב בתכנית טיפולית ושיקומית, על מנת שיוכל להתחיל בדרך חדשה.

מתחם העונש ההולם

הנאשם הגיע לדירת אביו, תוך שהפר צו שיפוטי אשר אסר עליו להיכנס לדירה ואף להתקרב אליה. יתרה מכך, הנאשם ניסה להכות את השוטר רפאל בראשו באמצעות מאפרה כבדה. רק בזכות ערנותו של השוטר עמוס נמנעה פגיעה קשה. גם לאחר שהובא לתחנת המשטרה לא נרגע הנאשם, וגרם לנזק בתא המעצר.

מעשיו של הנאשם בוצעו ברצף זמנים אחד, ועל כן אקבע מתחם עונש הולם אחד לארוע כולו, למרות הפגיעה בערכים מוגנים שונים:

הנאשם ניסה להכות את השוטר רפאל בראשו באמצעות מאפרה, ורק בזכות ערנותו של השוטר עמוס לא הצליח להגיע אל רפאל. המאפרה הוצגה בדיון, מדובר במאפרת זכוכית כבדה, וברור כי הטחתה בראשו של אדם עלולה לגרום לו חבלה קשה.

החומרה בעבירות המכוונות כלפי שוטרים ברורה וידועה לכל. שוטרי סיור מבצעים מלאכה קשה, שוחקת, וכפוית טובה, תוך חיכוך מתמיד עם עבריינים ואוכלוסיה קשה. לא ניתן לקבל כי יבצעו את מלאכתם כשהם חשופים לסכנה של פגיעה גופנית קשה על ידי פורעי חוק. ר' ע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998):

"מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיור ביחס למכונית חשודה היא דבר יום ביומו, ואין להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם".

פסיקה עקבית קובעת, כי דינו של מי שתקף שוטר וגרם לו לחבלה, הוא למאסר בפועל לתקופה משמעותית. ר' למשל ע"פ 6040/13, נעמן נ' מדינת ישראל:

טו. המשיב בהתנהגותו, בזלזול ובבריונות שהפגין כלפי השוטרים, פגע בערכים אלה פגיעה הראויה לענישה מחמירה יותר. בייחוד רואים אנו בחומרה את הפגיעה הגופנית באחד השוטרים. נראה לנו, כי לנוכח נסיבות הפרשה, עלינו לשדר מסר כי התנהגות מעין זו תיבחן ותישפט בחומרה; על כן נראה לנו כי מתחם הענישה צריך להיות, בנסיבות, בין 12 חודשים ל-24 חודש."

באשר להפרת הצו, התנהגותו של הנאשם העידה על זלזול בוטה בהליך השיפוטי ובהחלטותיו. יש להעביר מסר ברור וחד, כי הפרת צו הרחקה גוררת אחריה ענישה מוחשית ומרתיעה, שאם לא כן, אין לצו כל ערך ואינו שווה את הנייר עליו נכתב. וראו לעניין זה ת"פ (מחוזי לוד) 48482-01-12, מדינת ישראל נ' טמסה, שם קבע בית המשפט מתחם עונש הולם של 3-6 חודשי מאסר על עבירת הפרת הוראה חוקית תוך הדגשת החשיבות שבענישה מוחשית בעבירות מהן אלה. ר' גם בש"פ 4977/13 מדינת ישראל נ' טאלב אלכשחר.

הארוע של השחתת תא המעצר מלמד על זלזול ברכוש ציבורי.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם עונש הולם למכלול המעשים, של מאסר בפועל לתקופה שבין ארבעה חודשים ועד עשרה חודשים. לטעמי, ניתן היה לקבוע גם מתחם עונש הולם מחמיר יותר, אך לא אחמיר עם הנאשם מעבר לעמדתה של המאשימה. לפיכך, מתחם העונש ההולם לפיו אגזור דינו של הנאשם הוא מאסר בפועל, לריצוי ממש, לתקופה שבין מספר חודשי מאסר ועד עשרה חודשים.

נסיבות אשר אינן קשורות בעבירה

הנאשם יליד 1968, לחובתו הרשעות, בעשרות רבות של עבירות, ובהן אלימות, סמים, רכוש והפרת צווי בית משפט:

בשנת 1983 נקבעה אשמת הנאשם בעבירה של תקיפה בתנאים מחמירים והוטל עליו צו מבחן וקנס.

בשנת 1985 נקבעה אשמת הנאשם בעבירה של העלבת עובד ציבור.

בשנת 1986 הורשע הנאשם בעבירה של החזקה ושימוש בסמים מסוכנים והוטלו עליו 3 חודשי מאסר.

בשנת 1987 הורשע הנאשם בעבירה של החזקה ושימוש בסמים מסוכנים והוטלו עליו 7 חודשי מאסר.

בשנת 1987 הורשע הנאשם בעבירה של החזקה ושימוש בסמים מסוכנים והוטלו עליו 7 חודשי מאסר.

בשנת 1988 הורשע הנאשם בעבירה של היזק לרכוש במזיד והוטל עליו מאסר מותנה.

בשנת 1991 הורשע הנאשם בעבירה של החזקה ושימוש בסמים מסוכנים והוטל עליו מאסר מותנה.

בשנת 1993 הורשע הנאשם בעבירות של החזקת סכין ואיומים בגינן הוטלו עליו מאסר מותנה וקנס.

בשנת 1994 הורשע הנאשם בעבירות של סמים, תקיפה, פריצה לרכב בכוונה, זיוף, קבלת דבר במרמה וגניבה בגינן הוטלו עליו מאסר מותנה וצו מבחן.

בשנת 1997 הורשע הנאשם בעבירות של איומים, העלבת עובד ציבור, סמים וגניבה והוטלו עליו מאסר מותנה, קנס והתחייבות להימנע מעבירה.

בשנת 2003 הורשע הנאשם בעבירות שיבוש מהלכי משפט, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, סמים, איומים, תקיפה והיזק לבעל חיים (עבירות מתשעה תיקי חקירה שונים). בגין מכלול העבירות הוטלו על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל.

בשנת 2004 הורשע הנאשם בעבירות של היזק לרכוש במזיד, איומים, סמים ותקיפה, והוטלו עליו 10 חודשי מאסר בפועל.

בשנת 2006 הורשע הנאשם בעבירות של היזק לרכוש במזיד והפרעה לשוטר במילוי תפקידו בגין הוטלו עליו מאסר מותנה וצו מבחן.

בשנת 2006 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה והוטלו עליו 4 חודשי מאסר בפועל.

בשנת 2010 הורשע הנאשם בעבירות סמים והוטלו עליו מאסר מותנה וצו מבחן.

בשנת 2012 הורשע הנאשם בעבירות של איומים ותקיפה, והוטלו עליו 8 חודשי מאסר בפועל.

בשנת 2015 הורשע הנאשם בעבירה של הפרת צו בית משפט והוטלו עליו חודש מאסר בפועל.

בשנת 2015 הורשע הנאשם בעבירת בסמים והוטל עליו מאסר מותנה.

בשנת 2016 הורשע הנאשם בשלוש עבירות של הפרת צו בימ"ש והחזקת סמים. הוטלו עליו 8 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה שהיה לחובתו. כמו כן הוטל על הנאשם מאסר מותנה של 4 חודשים, שלא לעבור עבירה של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם, שהוא בר הפעלה בשל הרשעת הנאשם.

דין והכרעה

כל שיקולי הענישה פועלים לחובת הנאשם:

עברו המכביד של הנאשם מעיד בו, כי הוא עבריון מועד, אשר מורא החוק ממנו והלאה וכי הרגיל עצמו לפגוע בגופם ורכושם של אחרים.

מאסרים רבים אשר נגזרו על הנאשם לא הרתיעו אותו מלהמשיך בדרכו. יתרה מכך, מספר מאסרים מותנים אשר הוטלו על הנאשם הופעלו, וגם בהם לא היה כדי להרתיעו מלהמשיך ולבצע עבירות. גם בעת ביצוע העבירות היה תלוי מעל ראשו של הנאשם מאסר מותנה בעבירות דומות אשר לחובתו.

הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו אלא כפר בהם. התקשיתי לתת משקל רב להבעת חרטה אשר באה לאחר שמיעת התיק ומתן הכרעת דין מנומקת. ועם זאת, זקפתי לזכות הנאשם את העובדה כי בכל זאת מצא את המקום, גם אם בסופו של ההליך, להביע צער על המעשים שביצע, גם בפני וגם בכתב.

נתתי דעתי לטענותיו של ב"כ הנאשם ביחס למצבו הנפשי: כפי שקבעתי גם בהכרעת הדין, חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה קובעת, כי הנאשם אמנם אובחן כסובל מסכיזופרניה, אך מעשיו אינם נובעים ממחלת נפש אלא מהפרעת התנהגות המשולבת בצריכת סמים. אין כל בסיס עובדתי לטענה, כי הנאשם קרוב לסייג לאחריות פלילית, או כי יכולתו להמנע מביצוע עבירות מופחתת. ועם זאת, ניתן לקבל את הטענה, כי מצבו הנפשי של הנאשם מקשה עליו את השהות במעצר.

ב"כ הנאשם ביקש לשלב את הנאשם בתכנית שיקומית, אשר תסייע לו לצאת לדרך חדשה. גם הנאשם ביקש זאת,

במכתב אותו הגיש במסגרת הטיעונים לעונש. בנסיבות הענין, לא ראיתי מקום ללכת באפיק השיקומי:

ראשית אומר, כי המנעות מהשתת מאסר בפועל חורגת ממתחם העונש ההולם, ולא ראיתי לכך הצדקה לאור עברו המכביד של הנאשם והעדר קבלת אחריות למעשיו.

אוסף על כך, שאין לפני נתונים המלמדים על סיכויי הצלחה ממשיים של הנאשם בהליך שיקומי. כל אשר לפני הוא בקשה של שירות המבחן להורות לשב"ס לבצע בדיקות רפואיות, לצורך בחינה ראשונית של האפשרות לקלוט הנאשם בקהילה טיפולית כחלופת מעצר (וזאת לאחר שהתקבל תסקיר מעצר קודם, אשר שלל אפשרות לחלופה). ומיותר לציין, כי תסקיר מעצר אינו יכול לשמש במסגרת ההליך העיקרי.

אני ער להחלטתה של כב' הש' לומפ מיום 20.11.16, בה הורתה על הגשת תסקיר מעצר משלים. החלטה זו נתנה במסגרת הליך המעצר עד תום ההליכים, בטרם הורשע הנאשם, ולצורך בחינת האפשרות לחלופת מעצר. ההחלטה לא קבעה מתווה עונשי בתיק, ולא יצרה כל הסתמכות של הנאשם.

לסיכום עניין זה אומר, כי ככל שהנאשם מעונין להשתלב בהליך שיקומי, פתוחה לפניו הדרך להתחיל בו במהלך מאסרו.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שבעה חודשי מאסר בפועל. המאסר ימנה מיום 7.8.16.
- ב. מפעיל מאסר מותנה של ארבעה חודשים אשר הושת על הנאשם בת"פ 18614-12-15 ביום 21.2.16. עונש זה יופעל במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א', כך שסך הכל ירצה הנאשם אחד עשר חודשי מאסר, שמנינים מיום מעצרו, 26.7.16.
- ג. חמישה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה של הפרת הוראה חוקית או תקיפה תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

לתשומת לב שב"ס הערתי, ביחס לאפשרות לשלב את הנאשם בהליך שיקומי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשע"ז, 28 נובמבר 2016, במעמד הצדדים.